

2022/8. SZÁM 2190 Ft
SK: 11,91 EUR, 1125 DIN, 43,6 LEI

MAGYARORSZÁG

marie claire

CSEKE
ESZTER &
S. TAKÁCS
ANDRÁS

A DOKUMENTUM-
FILMESEK MOST
A TERMÉSZET FELÉ
FORDULNAK

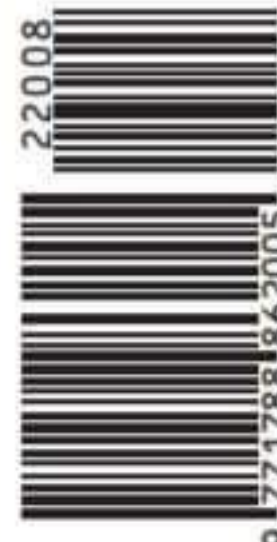
2023

TE MIT
FOGADSZ MEG?
ELHATÁROZÁSOK,
AMELYEK NEM CSAK
EGY ÉVRE SZÓLNAK

Good
LIFE

MERT NEM IS OLYAN NEHÉZ
MEGLÁTNI A DOLGOK JÓ OLDALÁT

CentralMédiasoport

CSEKE ESZTER & S.TAKÁCS ANDRÁS

MINT ŐK

Sokan keresték már fel a világ érintetlen törzseit, utolsó természeti kincseit, de csak kevesen olyan őszinte kíváncsisággal és tudásvágygal, mint ők. Sokan feszegettek már filmjeikben tabutémákat, de nem olyan érzékenységgel, mint ők. Sokan tanítják a tévénezőt, de nem olyan égető, a jövőnket érintő témákban, mint ők. Az *On the Spot* alkotópárosának szemtelket gyönyörködtető családi utazása az RTL+ streaming-szolgáltató felületén folytatódik.

SZERZŐ: GAZSÓ ORSOLYA FOTÓ: AJKAI DÁVID

Eszter:
Kötött ruha és
kardigán
KATTI ZOÓB

András:
Pulóver
RESERVED
Nadrág
COS

Eszter:
Tüllruha
H&M ARCHIVE

Kála:
Pulóver
H&M
Kalap
H&M ARCHIVE

Amikor megérkezem a címlapfotózásukra, Eszter egyik szemével a divatszerkesztőre figyel, aki éppen átöltözni hívja őt és a következő fotó szettjeit mutatja, a másikkal pedig másfél éves kislányukra, Kálára fókuszál, aki nyers répával a kezében, mezítláb egyensúlyozik a bolygónkat ábrázoló strandlabda felé. Amint eléri, ölébe fogja, forgatja, simogatja, olyan finoman és figyelmesen bánik a földdel, akárcsak a szülei. Eszter megőrül, hogy nem kell levennie a karkötőit fényképezéskor sem, mint mondja, a nővérétől és az Al Ghaoui Hesna külpolitikai újságírótól kapott ékszerek hozzánőttek. A másik teremben feltűnik András és Mózes, mindketten gyors tempóban, lobogó, hosszú hajjal közlekednek, egyikük két lábon, másikuk négykézláb veszi a kanyarokat. Az utóbbi Mózes, Eszter és András hétéves fia, aki egy gyűrűsfarkú makit, azaz lemúrt utánoz. A kakaós csigákkal teli asztalhoz veszi az irányt, leemel kettőt, és zsebre vágja a tálcák mellett heverő játékcápáját is, hogy átszelje vele a stúdió képzeletbeli hullámaid. A kérdésemre, hogy melyek a kedvenc meséi, gyors és határozott választ ad: a természetfilmek. „Balin hüllőkkel, Nagymaroson pedig a Duna halaival barátkozom” – mondja. Amikor megjegyzem Eszternek, hogy olyan színűek a családjuk ruhái, mint a termőföld, hangosan felnevet, mert legalább tíz éve már, hogy letiltotta Andrást a khaki árnyalatú, oldalzsebes szafarinadrágjairól. Az interjút nem a fotózáson, hanem egy későbbi időpontban készítem el, online, merthogy a család jelenleg Indonézia mesés szigetén, Balin él. A beszélgetést halasztani kell, mert Kála belázasodott, az *On the Spot* alkotópárosával kislányuk gyógyulása után találkozom virtuálisan.

Mosolyog a szemetek. Kála jobban van?

Eszter: Kicsit jobban, igen. Erős immunrendszerű csaj, de azért még pár nap kell, hogy visszakapjuk a régi, energikus babánkat. Nagyon izgultam érte éjjel, semmit nem aludtam, ezért van most ez az akupunktúrás, tűskés gyűrű az ujjamon, a legutóbbi Maldív-szigeteki forgatásunkon kaptuk. Állítólag élenkítő hatása van, ha föl-le mozgatjuk. Meglátjuk...

Nem lehet könnyű egy idegen országban idegen kezekbe adni a kisbabátokat. Bizalommal tudtok fordulni a balinéz orvosokhoz?

András: Ha beteg valaki a családban, akkor az ubudi Yayasan Bumi Sehatba járunk, amely magyarul egészséges földet jelent. Robin Lim világhírű bába a külföldiek adományából tartja fenn a klinikát, így tud ingyenes ellátást biztosítani a helyieknek. Nemcsak szakszerű orvosi ellátásban, hanem odaadásban és gondoskodásban

van részünk náluk. Ha valami otthonossá tesz egy helyet, jelen esetben számunkra Balit, azok ezek a dolgok. **Eszter:** Kicsit olyan, mintha haza mennénk. Nagyon sokat számít ez az erős biztonsági háló, így egy percig sem érezzük, hogy lógunk a levegőben.

Úgy veszem észre, hogy nemcsak Balin, hanem az egész világban bizalommal fordultok az emberekhez. Mózessel közel ötven országot jártatok már be, előfordult, hogy egy törzs tagjai vigyáztak rá, amíg ti forgattatok.

András: A Srí Lanka-i forgatásra felfogadtunk egy helyi, több évtizedes tapasztalattal rendelkező, tökéletes angolul beszélő, profi bébiszittert, hogy a törzsnél vigyázzon az akkor hároméves fiunkra, amíg mi kamerázunk. Ám nem működött a dolog, Mózes egy percet sem volt hajlandó a néniel tölteni, ő mindig a törzs társaságában érezte jól magát. Közben a helyi tolmácsunkról kiderült, hogy gyakorlatilag nem beszél angolul, úgyhogy a dajkából tolmács lett, a törzsi tolmácsból meg bébiszitter. *(Nevet.)*

Eszter: Fantasztikus, hogy egy gyerek és egy másik kultúra között mennyire természetesen születik meg a kapcsolat. Ebben az indonéz faluban, ahol élünk, Kálát folyamatosan megszólítják a helyiek. Olyan érzésünk van, mintha itt még nem felejtették volna el a gyerekek nyelvét. Pillanatok alatt rá tudnak hangolódni a babánkra, a kislányunk extázisban van a balinézektől. A fiunk szerint Kála is balinéz, mert itt született. *(Nevet.)*

Az a karosszék, amelyben most ketten ültök, pont úgy ölel körbe benneteket, mint Bali, úgy gömbölyödtetek bele, mint egy burokba.

Eszter: Igen, valószínűleg egy burokban élünk itt. A fiunk olyan iskolába jár, amely tökéletesen illik hozzá, a Green Schoolban minden napját a természetben tölteti. Este azt számolja, hány órát kell még aludnia, hogy iskolaidő legyen. Én utáltam a sulit, nem is értem, hogy lehet ilyen jókedvvel órára készülni. *(Nevet.)* Múltkor találtak az osztálytársaival egy kígyótetemet, amelyet a green studies tantárgyuk keretében eltemettek, majd tíz nap után kiástak, hogy megnézzék, mi maradt belőle. Így tanulták meg a bomlás folyamatát.

A fotózásokon Mózes elárulta nekem, hogy állatbiológus szeretne lenni, és hogy Costa Rica a kedvenc országa, mert az egy igazi kígyóbirodalom.

Eszter: Nagyon szereti a hüllőket. Amikor megérkeztünk Balira, András és én rettegtünk a kígyóktól, de a félelmet most már nálunk is felváltotta a tudásvágy – köszönhetően a fiunknak. Azért persze óvatosak vagyunk, de megtanultunk együtt élni velük.

András:
Öltöny
H&M
Ing
FATA MORGANA
Cipő
LASOCZKI - CCC

Eszter:
Kabát
KATTI ZOÓB

A járványhelyzet készített benneteket a kék zónák felkutatására, elkezdtétek a lassabb, zöldebb, egészségesebb életet keresni és bemutatni. A háború és az energiaválság mit mozgat meg benneteket?

András: Szívünk szerint Ukrajnában forgatnánk, de mivel van két kisgyerekünk, egyszerűen nem merünk odamenni. Gyávaság, de ez van. Most a természet felé fordulunk. Hetente érkeznek szorongó levelek *On the Spot*-nézőktől és könyvolvasóktól, arról írnak, hogy nem tudnak mit mondani a gyereüknek azzal kapcsolatban, hogy mi vár a földre, mi vár rájuk. Az egyik volt tanárunk is felkeresett minket, hogy tehetetlen, a húszéves lánya állandóan a bolygók jövőjén kattog.

Eszter: Háborús frontvonalakra már nem megyünk, de klímafrontvonalakra annál inkább. Új sorozatunkban a természet segítségével mutatjuk be, hogyan is állunk mi, emberek, a Föld nevű bolygón. Az új évadunk, a *Vissza a természethez*, amely az RTL+ streamingszolgáltatás előfizetői számára látható, azokat a helyeket mutatja be, amelyek még valamennyire érintetlenek, illetve ahol az emberi összefogásnak köszönhetően a természet képes volt begyógyítani a sebeit.

Ám nemcsak a földet veszitek kezetekbe, hanem a nézők sorsát is, a filmjeitekben utat mutattok, hogyan tudunk egészséges szépkorúvá válni, félelmek nélkül

világra hozni egy kisbabát vagy a régóta hordozott traumáinkkal megküzdeni. Nemcsak a bolygók jólétével foglalkoztok, hanem minket is gyógyítatok.

András: Közben csak magunkat próbáljuk rendbe hozni. *(Nevet.)* De örülünk, ha legalább titeket, nézőket sikerül.

A hosszú élet titkaiban (amely szintén az RTL+ előfizetéses csomagjában látható) bemutatjátok, hogy mennyire fontos a család közelsége és a több generáció együttélése ahhoz, hogy valaki sokáig, akár száz évig is éljen. Miközben erről beszéltek, ti a világ végén nevelitek a gyerekeiteket, távol a szüleitektől, rokonoktól. Ezt hogy élitek meg?

András: Nagyon jó felvetés, igazad van, mi 12 ezer kilométerre lakunk az otthonunktól. Ám az egy fedél alatt élő három-négy generáció már csak kevés helyen fellelhető Európában, nem megy már nekünk, ami valaha végtelenül természetes volt. Tehát ha otthon élnénk, akkor sem tapasztalnánk meg. A kék zónák további ösztetevőit viszont inkább megtaláljuk itt, mint egy nagyvárosban, például a jó levegőt, a nyugodtabb ritmust, az egészséges táplálkozást, a tenger és az erdő közelségét.

Eszter: Az én családom még gyerekkoromban széttrajzolt a világ több tájára, határon túli születésűekként mindig azt kerestük, hol a legjobb. Én tulajdonképpen

tízéves korom óta úton vagyok, abban szocializálódtam, hogy valaki mindig megszökik vagy elmegy szerencsét próbálni. Dédapám is útnak indult egy faluból New Yorkba, sikerült neki, letelepedett a tengerentúlra. Úgy-hogy ebből a szempontból nekem nem annyira új keletű a távollét, a nővérem is húsz évet élt Szingapúrban, a költözködés számomra az élet természetes stációja.

Sokan menekülnek sokfelé. Van, aki háború elől, van, aki nyomor elől, van, aki kedvtelésből. Vannak olyan pillanatok az életetekben, amikor azt érzitek, legszívesebben ti is elmenekülnétek?

András: Szerintem mi ide menekültünk, Balira. Kála megfogánása indított el minket, az otthoni ellátás elől szöktünk el, ugyanis az első gyereüknek érkezésekor borzasztó kórházi élményünk volt Magyarországon. Én egész gyerekkoromban attól rettegetem, hogy egyszer majd menekülnöm kell, talán mert a felmenőimet hol a fasiszták, hol a kommunisták üldözték. Baliról viszont momentán nem jut eszembe a menekülés.

Eszter: Nekem néha azért eszembe jut, de csak azért, mert 16 hónapja nem alszom, és eléggé elfáradtam. Ez az érzés nálam nagyjából fél óráig szokott tartani, aztán valahogy visszatálok, és teszem tovább a dolgom. Két gyerekkel jönni-menni és közben dolgozni fantasztikus élményekkel jár, de sok-sok nehézséggel is. Egy hullámasút az életünk, amelyet közben meg nagyon szeretek. **Miután lement a tévében a születésről szóló sorozatok utolsó epizódja, rengeteg levelet kaptatok a nézőktől, amelyben az álmaikról számoltak be nektek. Ti foglalkoztok-e azzal, mit álmodtok?**

Eszter: De jó lenne újra foglalkozni velük! De most sajnos álmodni sincs időnk.

András: Amikor tíz éve – még gyerekek nélkül – Balin jártunk, akkor volt időnk. Igazából akkor kezdtünk el újra álmodni, ugyanis eljöttünk ide egy sabbaticalra, miután egy nagyon sűrű időszakban (18 filmet forgattunk le egy év alatt) a kiegészítő szélre sodródtunk. Akkor tanultunk meg bűvárkodni, elkezdtünk jógázni és újra álmodni. Emlékszem, reggelente újságolvasás közben beszéltek meg Eszterrel az álmainkat. Most minden nap 6:20-kor csörög az óra, és már indul is a reggeli-készítés, az iskolába készülődés, az uzsonnapokolás... Katonaüzemmód. *(Nevet.)*

A nagymarosi otthonotokban minden bútornak, nippnek, párnának és festménynek története van.

Az indonéziai házatok mennyire eszteres és andrásos?
Eszter: Balin az volt az első feladatunk, hogy újra ott-hont teremtsünk magunknak. Mi rendeztük be a szobákat, újítottuk fel a bútorokat, választottuk ki azokat

a tárgyakat, amelyek körbevesznek minket. Buja a növényzet a házunk körül, és a sok zöld is otthonosságérzetet ad. Tulajdonképpen a dzsungel szélén lakunk, ami egyszerre elképesztő és intenzív élmény. Balin állandóan zsiszeg a természet, esténként állatkórust hallgatunk, nem is tudjuk megkülönböztetni, hogy egyszerre hány-fajta béka brekeg. Tegnap reggel például az udvarunkban harcolt egy kígyó és egy béka. Amíg nem dőlt el, ki győz, Mózes nem volt hajlandó elindulni az iskolába. **András:** Szerencsére a béka kiszabadította a lábát az egyébként nem mérges kígyó szájából, és végre elindulhattunk. Nekem jólesik az itteni házunk letisztultsága, például itt még nincsenek kacatok. De nagyon fontos, hogy nyáron és télen hazamenjünk, a nagybányai festőiskola képei között éljünk, Eszter nagymamájának a százéves biedermeier kanapéján olvassuk a napi híreket, és körbevegyenek minket az útjainkról összeszedett ereklyék – Afrikától Pápuáig. A trópusokon nincs helye antik bútoroknak, itt minden elrohad a magas páratartalom miatt. Ha innen elutazunk valahová, valakinek minden nap ki kell nyitnia helyettünk a házunk ablakait, mert egyébként a természet megeszi a falakat, a gekkókaki pedig a padlót.

Részt vesztek a Home Exchange-programban.

Ha Balin vagytok, akkor a nagymarosi házatokban lakik valaki, ha pedig Magyarországon tartózkodtok, akkor a trópusi házatok kiadó. Most kié a Duna melletti kuckótok?

András: Éppen holnap érkezik oda egy olasz pár.

Eszter: De családtagok is szívesen laknak nálunk. Ha a nagymarosi házunkra gondolok, a legcsodálatosabb érzés, hogy a nővérem, akitől a természet szeretetét lestem el gyerekkoromban, és rengeteget tanulok tőle a mai napig, szívvel-lélekkel gondozza a veteményeskeretet. Pont most olvasom *A Föld dicsérete – Utazás a kertbe* című könyvet, amelyben Byung-Chul Han arról írt, hogy a legtermészetesebb meditáció és terápia a kert és a kerti munka.

Az On The Spot Books-könyvsorozatotokból A hosszú élet ízeit szívesen ajándékozom a szeretteimnek, mert azt érzem, hogy ezzel az egészséges élet lehetőségét adom a kezükbe.

András: Tudatosan hozunk Magyarországra olyan könyveket, amelyek útmutatók lehetnek az olvasók számára. Mi Robin Lim kötetét, a *Várakozást* és a *Gyermekágyat* szoktuk odaajándékozni azoknak a barátainknak, akik babát várnak, mi is rengeteget kaptunk Robintól. Idén Bono, a U2 frontemberének memoárját adjuk ki. Tízéves korom óta rajongok a zenéjéért, és

mindig is nagyon érdekelt az élete, de soha nem engedett betekintést a privát szférájába és a családi örökségébe. Ebben az ötszáz oldalas könyvben mesél először magáról. A *Vissza a természethez* sorozatunkhoz kapcsolódóan pedig egy csodálatosan illusztrált, természetről szóló gyerekkönyvvel rukkolunk elő.

Balín mindennek ünnepe van: a csendnek, a motor-kerékpároknak, az égitesteknek. A ti életetekben mely ünnepek a meghatározók?

Eszter: A karácsony. Akkor mindig otthon vagyunk, és ha esik, ha fúj, én december 22-én bejglit sütök édesanyám receptje alapján. Mindenki nagyon szereti, mert több benne a töltelék, mint a tészta. *(Nevet.)* Amikor készítem, mindig úgy érzem, mintha anyukám vezetné a kezem. Muszáj időnként összegyűlni és ünnepelni – ezt tanuljuk a balinézektől is. Ők szinte mindent megünnepelnek, például a hold ciklusait is. Teliholdkor és újholdkor is ceremóniára gyűlnek össze minden faluközösségben. A balinézek úgy tartják, hogy a női ciklusnak is a holdhoz kell igazodnia, amióta ideköltöztünk, nekem is így működik a szervezetem. Ha figyelemmel kísérjük a hold változásait, a saját életünk hullámváltozása is természetesebbé válik.

András: Bali nyersége és természetközelsége az oka annak, hogy noha száz országban jártunk már, itt érezzük először, hogy akár ide is költözhetnénk néhány évre. **Mózes azt mondta, neki csak egy dolog hiányzik Bali-ról: a kakaós csiga.**

András: Lovinán, a sziget északi partjainál találtunk egy péket, akit meggyőztünk, hogy a Gerbeaud receptje alapján süssön nekünk csigát. Amíg ott voltunk a barátainkkal, minden reggel vettünk tőle 12 darabot, hogy megérje kisütnie.

Eszter: Még szerencse, hogy nem ott élünk, mert az egészségügyi katasztrófába torkollana. *(Nevet.)* Kakaós csiga helyett most tejbegríz a menü.

András: Ubudi nyers kakaóporral meghintve és kókuszvirágcukorral édesítve. A specialitásom.

Állandóan úton vagytok. Hogyan tudtok étkezési rutinokat kialakítani? A bioritmusotok nincs teljesen összezavarodva?

András: Képzeld el, sokkal rendszerezettebb az étrendünk útközben, mint itthon. Amikor nem utazunk, akkor reggel például csak a tejbegríz a fix, és már indulunk is az iskolába, de amikor úton vagyunk, akkor reggel, délben és este is együtt eszünk. Útközben a közös étkezéseknek mindig megvan a helye és ideje.

Eszter: Nem véletlen, hogy az anyatejes táplálásnak nagy szerepe van a gyerekeink életében, úgy tűnik,

hogy a kislányunkat is jó hosszú ideig fogom szoptatni. A sok utazás miatt a mi családunknak mindegy, hogy melyik országban fekszünk le aludni, a lényeg, hogy ott legyünk egy rakáson. Ez biztonságérzetet nyújt.

A forgatásaitokról biztos mélyen megmaradnak bennetek emberek, sztorik. A *Vissza a természethez* felvételein kik vagy mik ragadták meg a figyelmeteket?

András: A cápák. Raja Ampaton a cápák megmentéséről forgattunk, ez az a hely, ahol David Attenborough stábjja az *Our Planet – Bolygónk csodái* legcsodálatosabb víz alatti jeleneteit vette fel. Raja Ampat egy igazi utolsó természeti kincs, ám mivel sokáig dinamittal halásztak arrafelé, nemcsak a halak, hanem a korallok is kezdtek kipusztulni. A kormány 2007 óta próbál véget vetni ennek a folyamatnak, és úgy tűnik, mára sikerült. Olyan biodiverzitással találkoztunk ott, amellyel előtte soha, ennyiféle halat valószínűleg csak Darwin láthatott.

Mózes mesélte, hogy ötven cápával úszott együtt, ez ott történt?

Eszter: Igen, feketeúszójú szirticáppákkal, ezek veszélytelenebb fajták. A cápák csodálatos állatok, ők a tenger orvosai, rendkívül fontos szerepük van a táplálékláncban és abban, hogy a tengereink egészségesek legyenek.

Mivel imádok utazni és még gyerekvállalás előtt állok, mindig figyelem a repülőgépeken a kisgyerekes családokat, hogy mennyire megvalósítható babával távoli vidékeket felfedezni. Benneteket látva, úgy tűnik, nem áll meg az élet gyerekekkel sem.

Eszter: Dehogyan áll meg, a határ a csillagos ég, bármit lehet gyerekekkel is csinálni. Viszont azt el kell árulnom, hogy baromi nehéz, mert nem egyenlően oszlanak el a terhek anyuka és apuka között, előre szólok, hogy felejtset el az egyenlőség mítoszát. Erről mesélhetnék neked egy külön *Marie Claire*-cikkben. *(Nevet.)*

András: A férfi-női egyenjogúságot beszéljétek meg nélkülem, mert most el kell indulnom az iskolába Mózesért. *(Nevet.)* Megjegyzem: én is szoktam pelenkázni a repülőn. Nem áll meg az élet gyerekekkel, sőt, pici babával előre engednek minden sorban. Alig egy hónappal ezelőtt az Indiai-óceán felszínén búvárkodtunk a fiunkkal, és miközben kézen fogva lebegtünk, megtörtént a csoda: megérkezett hozzánk száz óriási rája. Forogtak, játszottak egymással, ették a planktonokat és közben megnézték minket is. Eszter és én bepárasodott bűvárszemüveggel jöttünk ki a vízből. A gyerekeinkkel felfedezni a világot még nagyobb csoda, mint párként, velük új perspektívából láthatjuk a környezetet. Áldott állapot ez.

Eszter, segített az akupunktúrás gyűrű?

Eszter: Ez a beszélgetés segített. ♦

STYLING: MOLNÁR ANIKÓ, SWINK; TOMBOR SÁROTLA; LANCÔME NATIONAL MAKEUP ARTIST; HAJ: TELENKÓ ÁBEL

András:
Bársonyöltöny és ing
FATA MORGANA

Mózes:
Pulóver
RESERVED
Nadrág
H&M